

Bank Spółdzielczy
w Opocznie

Sprawozdanie z działalności

Banku Spółdzielczego w Opocznie

w okresie

od 01.01.2019 r do 31.12.2019 r.

Opoczno 2020

I. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Opocznie jest spółdzielnią i prowadzi swoją działalność w szczególności na podstawie ustawy Prawo Spółdzielcze, ustawy Prawo bankowe, ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz Statutu Banku. Przedmiotem działania Banku określonym w Statucie jest prowadzenie działalności bankowej na rzecz osób fizycznych, osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. Bank Spółdzielczy w Opocznie działa na obszarze województwa łódzkiego oraz powiatów koneckiego i przysuskiego. Bank prowadzi swoją działalność poprzez Centralę Banku znajdującą się w Opocznie przy ul. Pl. Kościuszki 3 oraz oddziały w Białaczowie i Sławnie.

Bank Spółdzielczy w Opocznie jest zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej z siedzibą w Poznaniu oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, zarządzanym przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Zarząd Banku

W okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019 roku Zarząd pracował w następującym składzie osobowym:

1. Krzysztof Kowalewski – Prezes Zarządu,
2. Danuta Świątek – Zastępca Prezesa Zarządu,
3. Maria Józwik – Członek Zarządu.

W ciągu 2019 roku odbyło się 48 posiedzeń Zarządu na których podjęto 111 uchwał. Najważniejsze omawiane tematy na posiedzeniach Zarządu to;

- bieżąca i perspektywiczna sytuacja ekonomiczno -finansowa Banku,
- podejmowanie decyzji kredytowych,
- analiza ustaleń i wniosków oraz realizowanie zaleceń z przeprowadzonych w Banku kontroli wewnętrznych oraz audytu przeprowadzonego przez Departament Audytu Spółdzielczego Systemu SGB,
- analiza funkcjonowania jednostek organizacyjnych Banku,
- zarządzanie ryzykami tj. omawiane poszczególnych ryzyk w tym limitów ograniczających poszczególne ryzyka występujące w Banku,
- sprawy członkowskie, sprawy pracownicze i administracyjne dotyczące Banku,
- przedstawianie raportów dotyczących zarządzania ryzykami Radzie Nadzorczej,
- omawianie i podejmowanie decyzji w zakresie monitoringu kredytów zagrożonych i tworzenia rezerw celowych,
- podejmowanie uchwał w zakresie zmian w regulacjach wewnętrznych Banku,
- podejmowanie decyzji o działaniach sponsorskich i charytatywnych.

Omawiano i wprowadzano w życie decyzje uchwalone przez Radę Nadzorczą oraz uchwały podjęte przez Zebranie Przedstawicieli.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza 2019 roku działała w następującym składzie :

- Krystyna Ziębaczewska - przewodnicząca,
- Barbara Fałdrowicz - zastępca przewodniczącej,
- Ewa Kalata - sekretarz,
- Jan Pawlik - członek,
- Jadwiga Rudalska - członek,
- Danuta Bogusławska - członek,
- Stanisław Kopera - członek,
- Czesław Grzybek - członek,

Adam Biedrowski - członek.

W roku 2019 Rada Nadzorcza odbyła 4 protokółowane posiedzenia Prezydium Rady oraz 4 posiedzenia Rady Nadzorczej, na których podjęto 24 uchwały. Rada Nadzorcza realizując obowiązki określone w Statucie Banku oraz Regulaminie działania, sprawowała bieżącą kontrolę i nadzór nad działalnością Banku.

Najważniejsze sprawy omawiane podczas posiedzeń Rady Nadzorczej to w szczególności:

- sytuacja ekonomiczno - finansowa Banku,
- analiza procesu zarządzania ryzykami,
- ocena jakości portfela kredytowego Banku,
- analiza i ocena systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- okresowa analiza i ocena poziomu wykonania Planu finansowego,
- analiza poziomu kapitałów własnych oraz adekwatności bazy kapitałowej,
- zatwierdzenie zmian w regulacjach wewnętrznych Banku.

W związku z wymogami prawnymi, z pośród członków Rady Nadzorczej został wyłoniony Komitet Audytu w składzie:

Jadwiga Rudalska - przewodnicząca,

Danuta Bogusławska - członek,

Czesław Grzybek – członek.

Do zadań komitetu należy monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, wykonywanie czynności rewizji finansowej, kontrolowanie i monitorowanie niezależności firmy audytorskiej i biegłego rewidenta. Posiedzenia Komitetu Audytu odbywały się zgodnie z przyjętym planem na 2019 rok.

II. Działalność biznesowa

Działalność biznesowa Banku oparta jest na klasycznym modelu lokalnego banku uniwersalnego. Bank działa w ramach portfela bankowego, nie tworząc portfela handlowego. Działalność jest skoncentrowana na działalności kredytowej i depozytowej dedykowanej klientowi detalicznemu, małym i średnim przedsiębiorstwom, sektora rolniczego oraz jednostkom samorządowym.

Informacje o rynku, podstawowych produktach i/lub usługach, strukturze produktów i usług oraz zmianach w tym zakresie były przedmiotem stałych analiz pracowników Banku.

Bancassurance w usługach ubezpieczeniowych kształtował się na poziomie marginalnym spełniając bardziej rolę reklamową i marketingową niż biznesową.

Cele strategiczne i ich realizacja

Celem strategicznym w działalności Banku jest zapewnienie stabilnej i bezpiecznej obsługi aktualnych i potencjalnych klientów Banku. Oferta produktowa miała na celu wspieranie lokalnego rynku, lokalnej przedsiębiorczości na terenie działania Banku. Działalność Banku w kontaktach z klientami cechowała i nadal będzie cechować rzetelność, staranność oraz najlepsza wiedza.

Działalność kredytowa

Działalność kredytowa Banku koncentrowała się głównie na:

- pozyskiwaniu nowych klientów i profesjonalnej obsłudze dotychczasowych,
- udzielaniu kredytów i pożyczek wiarygodnym kredytobiorcom,
- dostosowaniu oferty kredytowej w zakresie produktów kredytowych, oprocentowania i terminów spłat do potrzeb klientów.

Działalność depozytowa

Bank Spółdzielczy w Opocznie założył utrzymanie przyrostu depozytów, zarówno bieżących jak i terminowych podmiotów niefinansowych. Pomimo stale rosnącej konkurencji oraz niepokojących wydarzeń związanych z upadłością SKOK-ów oraz banków spółdzielczych, Bank utrzymał zaufanie i lojalność społeczności lokalnej. Bank Spółdzielczy w Opocznie dzięki odpowiedniej polityce depozytowej, odpowiednio reaguje na potrzeby rynku i klientów. Właściwa polityka Zarządu Banku pozwala postrzegać Bank, jako instytucję godną zaufania, dbającą o jakość obsługi i wysoki profesjonalizm.

Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank

Bank Spółdzielczy w Opocznie w 2019 roku w swojej podstawowej ofercie dedykował swoim klientom:

- 1) rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe dla osób fizycznych,
- 2) rachunki oszczędnościowe,
- 3) rachunki bieżące dla podmiotów niefinansowych i jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) lokaty terminowe,
- 5) kredyty:
 - preferencyjne z dopłatą do oprocentowania,
 - mieszkaniowe,
 - konsumpcyjne,
 - obrotowe i inwestycyjne na działalność gospodarczą i rolniczą,
 - pożyczki i kredyty hipoteczne,
- 6) poręczenia i gwarancje.

Klienci Banku mogli korzystać również z pozostałych usług takich jak bankowość elektroniczna, karty płatnicze, płatności mobilne.

Bank oferował również ubezpieczenia majątkowe, komunikacyjne i na życie w ramach współpracy z towarzystwem ubezpieczeniowym TU Concordia.

III. Sytuacja finansowa Banku

Bank Spółdzielczy w Opocznie w roku 2019 realizował zadania zgodnie z przyjętymi kierunkami działania określonymi w Strategii działania Banku na lata 2019-2020 oraz z planem finansowym na rok 2019. Sytuację ekonomiczno-finansową Banku należy uznać za stabilną i korzystną. Wyniki działalności Banku Spółdzielczego w Opocznie oraz sytuacja ekonomiczno-finansowa w 2019 roku kształtowały się następująco:

1. Suma bilansowa.

Suma bilansowa obrazująca skalę działania banku na koniec 2019 roku stanowiła kwotę 122.599 tys. zł. i wzrosła w stosunku do roku 2018 o 11,39%. W strukturze aktywów dominujący udział stanowią należności od sektora niefinansowego, również w strukturze pasywów największy udział stanowią zobowiązania wobec sektora niefinansowego.

2. Działalność kredytowa.

W roku 2019 w działalności kredytowej zaznaczył się wzrost obliwa kredytowego, przy jednoczesnym niewielkim spadku kredytów w sytuacji nieregularnej. Portfel kredytowy na dzień 31.12.2019 wyniósł 59.008 tys. zł i w stosunku do końca 2018 roku wzrósł o 7,13%. Na koniec okresu sprawozdawczego plan kredytowy został zrealizowany w 100,87%. Dominujący udział w obliwie kredytowym Banku stanowiły kredyty na działalność gospodarczą - 17,76%, kredyty mieszkaniowe - 26,09% oraz kredyty rolnicze - 18,45%.

Struktura podmiotowa portfela kredytowego:

w tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018 r.	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Dynamika r/r
1	kredyty rolnicze	9.225,00	10.889,00	118,04%
2	kredyty na działalność gospodarczą	11.558,00	10.477,00	90,65%
3	kredyty gotówkowe	9.955,00	9.587,00	96,30%
4	kredyty mieszkaniowe	11.941,00	15.395,00	128,93%
5	kredyty sektora finansowego	103,00	2,00	1,94%
6	kredyty jednostek samorządowych	8.940,00	10.424,00	116,60%
7	kredyty instytucji niekomercyjnych	470,00	398,00	94,68%
8	kredyty pod obserwacją	1.036,00	129,00	12,45%
9	kredyty nieregularne	1.853,00	1.707,00	92,12%
	Kredyty ogółem	55.081,00	59.008,00	107,13%

Należności pozabilansowe na koniec grudnia 2019 roku stanowiły kwotę 4.629 tys. zł.. Bank oferuje również swoim klientom produkty zabezpieczające - gwarancje i poręczenia. Na koniec 2019 roku udzielone gwarancje i poręczenia stanowiły kwotę 2.407 tys. zł. W roku 2019 odnotowano najwyższy wzrost w kredytach mieszkaniowych o 28,93%.

Wartość kredytów nieregularnych (zagrożonych) na koniec 2019 roku w portfelu kredytowym wynosiła 1.707 tys. zł. i była niższa o 7,88% w porównaniu do roku ubiegłego. Kredyty nieregularne stanowiły 2,89% całego obliża kredytowego. Kwota rezerw utworzonych na należności ogółem na koniec 2019 roku wynosiła 1.725 tys. zł. i była niższa o 128 tys. zł. od kwoty rezerw utworzonych na koniec roku poprzedniego.

W roku 2019 bank udzielił kredytów w kwocie 20.582 tys. zł., która była niższa w stosunku do roku poprzedniego o 8,33%. W 2019 roku Bank udzielił ogółem 368 kredytów tj. mniej o 18,94% w stosunku do roku poprzedniego.

3. Działalność depozytowo – rozliczeniowa.

Na koniec grudnia 2019 roku depozyty ogółem wyniosły 111.754 tys. zł. w tym na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 58.781 tys. zł., a na rachunkach terminowych w wysokości 52.973 tys. zł..

W porównaniu do końca 2018 roku nastąpił wzrost depozytów ogółem o 12% (12.017 tys. zł.). Środki zgromadzone na rachunkach bieżących wzrosły o 19% (9.398 tys. zł.), a na rachunkach terminowych wzrosły o 5% (2.619 tys. zł.). Struktura podmiotowa środków depozytowych wykazuje, że zdecydowanie najwięcej środków lokują w Banku osoby prywatne a w dalszej kolejności osoby prowadzące działalność gospodarczą.

Struktura terminowa depozytów:

w tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018 r.	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Dynamika r/r
1	Bieżące	49.383,00	58.781,00	119%
2	Terminowe	50.354,00	52.973,00	105%
3	Ogółem	99.737,00	111.754,00	112%

Nadwyżkę środków finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych, która nie została zaangażowana w działalność kredytową Bank lokuje w SGB Banku S.A. na lokatach terminowych.

Na dzień 31.12.2019 Bank prowadził 3.226 rachunków bankowych (bieżące), których ilość wzrosła o 1.70% w porównaniu do roku ubiegłego.

Struktura prowadzonych rachunków przedstawia się następująco:

w szt.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018 r.	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Dynamika r/r
1	rachunki a-vista	119	108	90,76%
2	rachunki osób prywatnych	1.656	1.747	105,50%
3	rachunki przedsiębiorców	138	151	109,42%
4	rachunki rolnicze	1.081	1.014	93,80%
4	rachunki organizacji społecznych	176	204	115,91%
5	rachunki samorządów	2	2	100,00%
	Razem	3.172	3.226	101,70%

W roku 2019 Bank prowadził 1407 rachunków lokat terminowych, które zmniejszyły się w stosunku do roku ubiegłego o 3,10%.

Bank w 2019 roku prowadził rachunki z obsługą internetową dla 810 osób i w stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost tych rachunków o 12,19% oraz usługę SMS Banking dla 711 klientów, która w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła o 6,92%.

Na dzień 31.12.2019 roku Bank obsługiwał 1.278 kart płatniczych, tj. więcej o 5,53% w stosunku do roku 2018.

W ramach działalności rozliczeniowej Bank realizuje przekazy pieniężne w sieci Western Union oraz jest uczestnikiem rozliczeń w ramach Krajowej Izby Rozliczeniowej, co zapewnia szybkie i sprawne rozliczanie transakcji rozliczeniowych w systemie Elixir.

4. Przychody i koszty oraz wynik finansowy.

Przychody Banku w roku 2019 zamknęły się kwotą 4.632 tys. zł. i były niższe o 4,1% w stosunku do roku poprzedniego. Po stronie przychodów najważniejsza pozycja to przychody odsetkowe. Zaplanowaną wielkość przychodów odsetkowych w kwocie 3.602 tys. zł. przekroczone o 1.3%. Przychody prowizyjne osiągnięto w 107%. Ogółem przychody wyniosły 4.632 tys. zł. i jest to 102,2% planowanej wysokości.

Koszty wyniosły 3.983 tys. zł. i były niższe o 2,0% w stosunku do roku poprzedniego. Największy udział w kosztach stanowią koszty działania banku w kwocie 2.411 tys. zł. co stanowi 60,53% kosztów, koszty odsetkowe w kwocie 976 tys. zł. tj. 20,50% kosztów. Ogółem koszty wyniosły 3.983 tys. zł. co stanowi 102,2% kosztów zaplanowanych na rok 2019..

Wynik finansowy brutto wyniósł na dzień 31.12.2019 roku - 649 tys. zł.

Podatek dochodowy wyniósł - 147 tys. zł.

Wynik finansowy netto wyniósł - 502 tys. zł.

Zaplanowany na rok 2019 zysk brutto w wysokości 636 tys. zł. został zrealizowany 102,1%. Obciążenie podatkiem wyniosło 147 tys. zł. a zaplanowany zysk netto w kwocie 477 tys. zł. został wykonany w 105,3%.

W związku z wypracowanym wynikiem finansowym brutto niższym w porównaniu do roku poprzedniego, podstawowe wskaźniki prowadzonej działalności Banku kształtowały się poziomie niższym niż w roku ubiegłym. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno - finansowe przedstawiają się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.
1.	<i>Współczynnik wypłacalności</i>	16,24%	17,42%
2.	<i>Wskaźnik zwrotu z kapitału (ROE) netto</i>	7,46%	5,83%
3.	<i>Wskaźnik zwrotu z aktywów (ROA) netto</i>	0,55%	0,41%
4.	<i>Wskaźnik jakości kredytów</i>	3,36%	2,89%
5.	<i>Wskaźnik C/I</i>	67,87%	76,94%

5. Fundusze własne

Fundusze własne na dzień 31.12.2019 stanowiły kwotę 8.615 tys. zł. i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 597 tys. zł. tj. o 7.44%. Wzrost funduszy nastąpił w wyniku przekazania na fundusz zasobowy zysku z roku 2018.

Zarząd Banku przedstawiając projekt uchwały dotyczącej podziału zysku za 2019 rok wnioskuje o przeznaczenie przeważającej części wypracowanego zysku na zwiększenie funduszy własnych Banku.

6. Nakłady na inwestycje.

W 2019 roku łączne wydatki na środki trwałe, remonty oraz wartości niematerialne i prawne, wyniosły 233.310,98 zł., w tym na:

- wartości niematerialne i prawne – 20.401,46 zł.,
- środki trwałe – 52.627,20 zł.,
- remonty – 160.282,32 zł..

W ramach wydatków inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych środki wydatkowano między innymi na:

- remont pomieszczeń piwnicy i I piętra w Centrali ,
- zakup mebli i regałów do remontowanych pomieszczeń,
- zakup 2 jednostek komputerowych,
- montaż klimatyzacji.

7. Zarządzanie kadrami i szkolenia.

Na dzień 31.12.2019 roku Bank Spółdzielczy w Opocznie zatrudniał 27 pracowników, w tym 89% pracowników posiada wykształcenie wyższe. Polityka kadrowa Banku ukierunkowana jest na zapewnienie właściwego poziomu usług Banku odpowiadającego standardom nowoczesnej bankowości oraz na wysoką efektywność zatrudnienia.

W 2019 roku zostało zorganizowanych 46 szkoleń zewnętrznych, w których uczestniczyło większość pracowników Banku. Poza szkoleniami zewnętrznymi zostało przeprowadzonych 35 szkoleń wewnętrznych dla pracowników Centrali i Oddziałów Banku. Działalność szkoleniowa stanowi ważny zakres polityki personalnej w Banku, która stanowi skuteczny i szybki proces doskonalenia wiedzy bankowej.

IV. Zarządzanie ryzykiem i adekwatność kapitałowa.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest jednym z podstawowych działań realizowanych przez Zarząd. Strategia zarządzania ryzykami określa ogólne zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Banku oraz cele strategiczne w tym zakresie. Szczegółowe zasady i cele które przyjmuje Bank w zarządzaniu ryzykami zawarte zostały w poszczególnych procedurach zarządzania ryzykami. Zgodnie z założeniami proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, jego pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrolę. Stosowne procedury dotyczące metodologii, oceny i monitorowania ryzyk zostają poddane corocznemu przeglądowi. Dla utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie Bank wyznacza limity na poszczególne rodzaje ryzyka. Najistotniejsze

rodzaje ryzyka, na które narażona jest działalność Banku:

- ryzyko kredytowe wraz z ryzykiem koncentracji,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko kapitałowe (adekwatność kapitałowa),
- ryzyko braku zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Ryzyko kredytowe

Z uwagi na posiadaną strukturę aktywów głównym ryzykiem w działalności Banku jest ryzyko kredytowe. Podstawowym celem w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego pod względem jakości portfela kredytowego. Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. W zakresie ryzyka kredytowego Bank posiada procedury umożliwiające ograniczenie ryzyka poprzez ocenę zdolności kredytowej, system monitorowania portfela kredytowego, stosowanie odpowiednich zabezpieczeń oraz ustalenie limitów ograniczających koncentrację zaangażowań. Działania ograniczające ryzyko koncentracji zaangażowań obejmują dywersyfikację w zakresie jednostkowych transakcji kredytowych oraz całego portfela należności i zobowiązań. W obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku działa Komitet Kredytowy, do którego kompetencji należy wydawanie opinii przed podjęciem decyzji kredytowej przez Zarząd.

Bank utrzymuje ryzyko kredytowe na umiarkowanym poziomie. Zagrożone ekspozycje kredytowe w 2019 roku stanowiły 2.89% obligacji kredytowych i nieznacznie zmniejszyły się w porównaniu do roku ubiegłego.

W 2019 roku limity koncentracji wierzytelności wewnętrzne jak i wyznaczone przez Prawo Bankowe nie zostały przekroczone. Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe metodą standardową i na koniec 2019 roku nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego.

Ryzyko płynności

Celem w zakresie zarządzania ryzykiem płynności Banku jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Bank dąży do zapewnienia odpowiedniej struktury aktywów i podejmuje działania w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności bazy depozytowej oraz utrzymania nadzorczych miar płynności. System zarządzania ryzykiem płynności pozwala na bieżąco badać poziom aktywów płynnych zapewniając realizację zobowiązań oraz wypełnianie nadzorczych miar płynności. Bank posiada ustalone procedury awaryjnego postępowania w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności finansowej Banku. Bank oblicza nadzorcze miary płynności zgodnie z metodologią dla banków poniżej 200 mln sumy bilansowej. W 2019 roku Bank utrzymywał ryzyko płynności na niskim poziomie a nadzorcze miary płynności Banku były przestrzegane i nie zostały przekroczone.

Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma na celu minimalizację ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. Celem zarządzania ryzykiem jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału

wynikającej ze zmiany stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Ryzyko ograniczono poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów. Bank kształtował strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych oraz zobowiązań pozabilansowych generujących potencjalne ryzyko stopy procentowej, biorąc pod uwagę występujące tendencje w zakresie zmian rynkowych stóp procentowych. Wewnętrzne limity ustanowione dla ryzyka stopy procentowej w 2019 roku były dotrzymane. W 2019 roku nie wystąpił wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest identyfikacja obszarów generujących straty bądź nadmierne koszty oraz zapobieganie powstawaniu strat oraz łagodzenie ich skutków. Ryzyko operacyjne jest badane na poziomie wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku. Cel ten jest realizowany poprzez określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem, prowadzenie i analiza rejestru zdarzeń i strat z tytułu ryzyka operacyjnego, opracowanie zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, zarządzanie kadrami i kontrolę wewnętrzną.

W Banku zidentyfikowano obszary generujące największą ilość incydentów. Należą do nich - dokonywanie transakcji oraz zarządzanie procesami (awarie systemów, brak połączeń teleinformatycznych oraz praca bankomatów). W Banku nie wystąpiły oszustwa wewnętrzne i zewnętrzne oraz nie stwierdzono obrotu środkami pieniężnymi pochodzącymi z nielegalnego obrotu lub nieujawnionych źródeł. W Banku nie toczą się sprawy sądowe z powództwa osób zewnętrznych z tytułu nie przestrzegania przez Bank przepisów prawa. Ze względu na skalę działania i profil Banku sam poziom ryzyka operacyjnego przyjmuje się za umiarkowany. W roku 2019 w Banku nie wystąpiły czynniki ryzyka operacyjnego, które mogłyby skutkować powstaniem bezpośrednich lub pośrednich strat finansowych. Bank tworzył wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE, który jest wyliczany raz w roku po zakończeniu roku obrotowego.

Ryzyko braku zgodności

W roku 2019 Bank w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności dążył do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie i dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne oraz szkolenia pracowników. W 2019 roku Bank nie poniósł kosztów ryzyka operacyjnego z tytułu kar nałożonych przez podmioty zewnętrzne (tj. KNF, UOKiK, BFG, Rzecznik Finansowy), nie były wypłacone odszkodowania klientom dotyczących nie zrealizowania czynności bankowych.

Ryzyko biznesowe

Jest to ryzyko wpływu zmian warunków makroekonomicznych na poziom pozostałych ryzyk oraz na adekwatność kapitałową. Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w planowanym okresie. Zaplanowane zadania i cele zostały zrealizowane na znacznie wyższym poziomie w stosunku do planu. Bank na koniec 2019 roku osiągnął wynik finansowy netto na poziomie 502,00 tys. zł. co stanowi 105,3% planowanego zysku netto. Wypracowany wynik finansowy pozwoli na odpowiednie wzmocnienie funduszy własnych Banku.

Adekwatność kapitałowa

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku. Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE oraz analizuje inne istotne ryzyka, na

które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe. W 2019 roku poziom współczynnika kapitałowego, współczynnika kapitał Tier 1 oraz wewnętrznego współczynnika kapitałowego kształtował się powyżej wymaganego minimalnego poziomu regulacyjnego. Zarządzanie adekwatnością kapitałową ukierunkowane było na utrzymanie kapitału w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku. W 2019 roku Bank utrzymywał adekwatność kapitałową na poziomie gwarantującym pełne bezpieczeństwo działania, natomiast nadwyżka kapitałowa pozwalała na dalszy rozwój działalności.

V. Kontrola wewnętrzna.

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który obejmuje całą działalność Banku. Bank posiada adekwatny system kontroli wewnętrznej, zapewniający prawidłowość procedur księgowych, sprawozdawczości finansowej, właściwe raportowanie wewnętrzne i zewnętrzne oraz zgodność działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku. Kontrole przeprowadzane są zgodnie z przyjętymi na dany rok planami sporządzonymi na podstawie Matrycy funkcji kontroli zatwierdzonej przez Zarząd.

Przyjęty w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych liniach (poziomach) obrony:

1. Pierwsza linia obrony – komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej,
2. Druga linia obrony – niezależna ocena ryzyka. Na drugim poziomie zarządzania występują komórki organizacyjne, uprawnione do przeprowadzania testowania pionowego,
3. Trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Kontrola wewnętrzna w Banku w 2019 roku przebiegała w dwóch obszarach:

Audyt wewnętrzny - realizowany był zgodnie z podpisaną umową ze Spółdzielczym Systemem Ochrony SGB przez Departament Audytu SSO SGB. W roku 2019 Spółdzielczy System Ochrony SGB przeprowadził i kontrolę w naszym Banku w zakresie ryzyk istotnych z wyłączeniem ryzyka kredytowego.

Kontrola wewnętrzna - przeprowadzana jest przez stanowisko zgodności i kontroli wewnętrznej, przez kadre kierowniczą oraz wyznaczonych pracowników. W 2019 roku zostało przeprowadzonych 60 kontroli wewnętrznych. Kontrolami objęto wszystkie obszary działalności Banku. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości były usuwane na bieżąco lub w trakcie realizacji wydanych zaleceń. Żadna ze stwierdzonych w trakcie kontroli wewnętrznej nieprawidłowości nie wpłynęła negatywnie na zwiększenie poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności, skuteczności i efektywności całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i poszczególnych jego elementów.

VI. Zasady Ładu Korporacyjnego

Bank jako instytucja nadzorowana przyjął do stosowania Zasady Ładu Korporacyjnego przyjęte Uchwałą 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego, będące istotnym dokumentem w strategicznej polityce korporacyjnej. Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki prowadzonej działalności, oraz możliwości technicznych i organizacyjnych Banku.

Bank działa z poszanowaniem interesów wszystkich udziałowców, zgodnie z przyjętą polityką informacyjną gwarantującą udziałowcom właściwy dostęp do informacji. Polityka Banku stosowana

względem klientów, odbywa się z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych z dbałością o właściwy, pełny i rzetelny przekaz marketingowy i reklamowy.

Bank posiada regulacje dotyczące zarządzania konfliktami interesów, natomiast polityka kadrowa i polityka wynagrodzeń prowadzona jest w sposób transparentny i kompetentny.

VII. Informacje dodatkowe

Nawiązując do art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r.(tekst jednolity z dnia 13 stycznia 2015 roku Dz.U. z 2015 r. poz. 128 ze zm.) niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera dodatkowe informacje:

1. Bank Spółdzielczy w Opocznie nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada podmiotów zależnych na zasadzie konsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia nr 575/2013.
2. Stopa zwrotu z aktywów na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 0,41 %.
3. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.
4. System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń , a także informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22 a ustawy wymienionej na wstępie:
 - 1) Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17). Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.
 - 2) Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Zarządu Banku. Zasady wynagradzania członków Zarządu zostały sformalizowane w Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Opocznie, wprowadzonym i zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą. Dodatkowo kwestię przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń członkom Zarządu określa „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Opocznie” – wprowadzona przez Radę Nadzorczą. Informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń oraz informacje o wynagrodzeniach Członków Zarządu Banku, podlegają upublicznieniu.
 - 3) Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej określa „Polityka wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Opocznie”, zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli.
 - 4) Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą i Zebranie Przedstawicieli:
 - a) procedurę dokonywania ocen odpowiedniości kandydatów na członka Zarządu (Prezesa) i członków Zarządu.
 - b) procedurę dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej.Zgodnie z procedurami zarówno członkowie Zarządu, jak też członkowie Rady Nadzorczej zostali w 2019 roku objęci oceną odpowiedniości i uzyskali ocenę pozytywną. Pozytywna ocena dotyczyła oceny indywidualnej oraz oceny kolegialnej do sprawowania funkcji zarządczych. W świetle z art. 22a członkowie Zarządu i rady Nadzorczej Banku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku. Członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą na bieżąco w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji.
5. Bank ogłasza sprawozdanie finansowe Banku na stronie internetowej Banku oraz informacje.
6. Bank raz w roku ogłasza pisemną „Informację z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału”.

VIII. Kierunki działania Banku .

W roku 2019 Bank realizował założenia zapisane w Strategii działania Banku Spółdzielczego na lata 2019-2022. Założenia określone w Strategii działania w roku 2019 zostały zrealizowane.

Plany na rok 2020 to dalszy wzrost sumy bilansowej, obliża kredytowego i innych wskaźników ekonomicznych. Rada Nadzorcza przyjęła założenia do planu ekonomiczno-finansowego przedstawione przez Zarząd Banku na rok bieżący. Zakłada się, że zysk brutto w roku 2020 będzie kształtował się w granicach 660,00 tys. zł.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku będzie realizować założoną politykę zgodnie z opracowanym planem ekonomiczno finansowym na 2020 rok oraz Strategią działania Banku Spółdzielczego w Opocznie na lata 2019-2022. Głównym celem Banku będzie umacnianie własnej pozycji na lokalnym rynku usług finansowych przy zachowaniu zadowalających wyników finansowych, zaspokojeniu potrzeb klientów oraz bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

W związku z tym Bank w najbliższych latach wyznacza następujące cele strategiczne:

- ◆ utrzymanie efektywności działalności bankowej,
- ◆ doskonalenie jakości obsługi klientów,
- ◆ doskonalenie zarządzania ryzykami bankowymi,
- ◆ rozwój infrastruktury informatycznej.

Dla realizacji wyżej określonych celów kluczową kwestią jest wyposażenie Banku w kapitał. W związku z tym, podstawowym celem będzie wzrost funduszy własnych Banku. Wzrost funduszy własnych będzie możliwy dzięki rozwojowi działalności bankowej i przede wszystkim zatrzymaniu nadwyżki bilansowej w Banku.

Sprawozdanie Zarządu Banku z działalności w 2019 roku zostało sporządzone w oparciu o pełną sprawozdawczość finansową banku oraz zgodnie z wymogiem Ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości.

Zarząd
Banku Spółdzielczego w Opocznie